

Cuvânt la Tăierea Împrejur a Domnului

Implinindu-se opt zile de la Nastere, Domnul nostru Iisus Hristos a binevoit a primi taierea împrejur, pe de o parte ca sa implineasca legea, cum spune in Evanghelie: N-am venit sa stric legea, ci s-o implinesc, pentru ca El se supunea legii, ca pe cei vino-vati si robiti de dansa sa-i faca liberi, precum zice apostolul: A trimis Dumnezeu pe Fiul Sau, Care S-a nascut sub lege, ca pe cei de sub lege sa-i rascumpere; iar pe de alta ca sa se arate ca a luat trup adevarat si sa astupe gurile eretice, care ziceau ca Hristos n-ar fi luat trup omenesc, ci cu nalucire S-ar fi nascut.



Nu se cadea Lui sa rabde acea rana a pacatului, adica a taierii imprejur, dupa lege, ca unul Care era fara de pacat si dator de lege, dar de vreme ce a venit sa ia asupra Sa pacatele a toata lumea, dupa cum graieste Apostolul: Nestiind de pacat, pentru noi s-a facut pacat; deci ca si cum ar fi fost pacatos, a suferit taierea imprejur, fiind fara de pacat. Apoi mai mare smerenie a aratat Stapanul nostru in taierea imprejur decat in nasterea Sa.

Pentru ca prin nastere a luat asupra Sa numai chipul omenesc, dupa cum graieste Apostolul: Intru asemanarea omeneasca facandu-Se si cu chipul S-a aflat ca omul, iar prin taierea imprejur a luat asupra Sa chipul pacatosului, suferind ca si un pacatos rana cea randuita pentru pacat. Pentru ceea ce nu era vinovat a patimit ca un vinovat, cum graieste David: Cele ce n-am jefuit, atunci am platit; de care pacat nu sunt partas, pentru acela am suferit durerea taierii imprejur.

Deci, a voit ca sa primeasca taiere imprejur, incepand inainte de a patimi pentru noi, si gustand acel pahar, pe care voia sa-l bea pana in sfarsit, graind pe Cruce: Savarsitu-s-a. Varsa picaturi de sange dintr-o parte a trupului, pana ce din tot trupul va curge sangele paraie; in pruncie incepe a rabda si la patimire se deprindea; ca, atunci cand va fi barbat desavarsit cu varsta, sa rabde cu inlesnire patimile cele mai cumplite: pentru ca din tinerețe se cuvine omului a se deprinde la nevointele cele barbatesti.

Viata omeneasca este plina de osteneli, fiind ca o zi, avand nasterea dimineata, iar seara sfarsitul; ca de dimineata, adica din scutece, Omul - Dumnezeu Hristos iese la lucrul Sau prin osteneli, fiind in osteneli din tinerețe si spre lucrarea Sa pina in seara aceea cand soarele s-a intunecat si s-a facut intuneric pe tot pamantul pana la al noualea ceas; caci graieste catre iudei: Tatal Meu pana acum lucreaza si Eu lucrez.

Dar ce lucreaza Domnul nostru? Mantierea noastra; caci mantuire a lucrat in mijlocul pamantului. Iar ca s-o lucreze desavarsit, se apuca de dimineata, adica din tinerețe de lucru, incepand a rabda durere trupeasca si cu inima suferind pentru noi ca pentru fiii Sai, pana ce se va inchipui intru noi Hristos. De dimineata, cu sangele Sau incepe a semana, ca spre seara sa adune rodul cel frumos al rascumpararii noastre.

Apoi s-a pus numele fericitului prunc "Iisus", nume care s-a dat din cer de Arhanghelul Gavriil in vremea cand a binevestit Preacuratei Fecioare zamislirea Lui si mai inainte pana a nu se zamisli in pantece, adica mai inainte pana a nu se invoi Preasfanta Fecioara cu cuvintele binevestitorului, sau mai inainte pana a nu zice: Iata roaba Domnului, fie mie dupa cuvantul tau. Pentru ca la acele cuvinte ale ei, indata Cuvantul lui Dumnezeu trup s-a facut,

salasluindu-Se in preacuratul si preasfantul Ei pantece.

Deci, acest preasant nume, Iisus, care s-a spus de inger mai inainte de zamislire, I s-a dat la taierea imprejur Domnului Hristos, ca o incredintare despre mantuirea noastra; pentru ca "Iisus" inseamna "Mantuiitor", precum mai inainte a talmacit acelasi inger lui Iosif, in vis, aratandu-se si zicandu-i: Vei da numele Lui "Iisus", pentru ca Acela va mintui pe poporul Sau din pacate. Inca si Sfantul Apostol Petru, marturisind despre numele lui Iisus, zicea: Nu este intru nimeni altul mantuire, pentru ca nu este nici un alt nume sub cer, dat intre oameni, intru care se cade a ne mantui.

Acest mantuiitor nume, Iisus, mai inainte de toti vecii era pregatit in sfatul Sfintei Treimi, si pana acum pazit spre a noastra mantuire; iar acum ca un margaritar de mult pret s-a adus spre rascumpararea neamului omenesc din vistieriile cele ceresti si s-a dat prin Iosif, intru adeverirea tuturor; apoi cele nestiute si cele tainuite ale intelepciunii lui Dumnezeu, intru numele acesta s-au aratat. Acest nume ca un soare a stralucit lumii, dupa cum graieste proorocul: Va rasari voua, celor ce va temeti de numele Meu, soarele dreptatii.

Ca un mir bine mirositor a umplut lumea de buna mireasma. Ca un mir este varsat numele Sau, nu tinut in vas, ci varsat; caci pana cand mirul este in vas, pana atunci mireasma lui este inaintu; iar cand se varsa, indata buna lui mireasma umple vazduhul.

Puterea numelui lui Iisus era tainuita in sfatul cel mai inainte de veci, acoperindu-se ca intr-un vas; iar dupa ce din cer s-a varsat pe pamant acest nume, indata ca niste mir plin de arome, prin buna mirosire a darului, de la varsarea pruncesului sange la taierea imprejur, a umplut lumea. Si toata lumea acum marturiseste ca Domnul Iisus Hristos este intru slava lui Dumnezeu Tatal.

Aratata s-a facut puterea numelui lui Iisus, caci acest minunat nume a mirat pe ingeri, a bucurat pe oameni si a infricosat pe diavoli, pentru ca si diavolii cred in El si se cutremura. Apoi de numele acesta tremura iadul, tremura cele dedesubt, se scutura puterea intunericului, cad cei ciopliti, se goneste intunericul idolestii indraciri; iar lumina dreptei credinte rasare si lumineaza pe tot omul ce vine in lume.

La acest nume preamare al lui Iisus tot genunchiul se pleaca, al celor ceresti, al celor pamantesti si al celor de dedesubt. Acest nume al lui Iisus este arma tare asupra potrivnicilor, precum zice Sfantul Ioan Scararul: "Totdeauna cu numele lui Iisus sa bati pe cei potrivnici, pentru ca arma mai tare decat aceasta nu vei afla nici in cer, nici pe pamant".

Acest nume preascump, Iisus, O cat de dulce este inimilor celor ce iubesc pe Iisus Hristos! O cat este de dorit celui ce-L are pe El! Caci Iisus este iubire si dulceata. Acest preasant nume Iisus, O cat este de iubit robului si legatului pentru Iisus, celui robit pentru dragostea Lui!

In minte sa fie Iisus, pe limba Iisus; Iisus se crede cu inima intru dreptate, Iisus se marturiseste cu gura spre mantuire. Ori umbland, ori sezand, ori ceva lucrand, Iisus sa fie pururea inaintea ochilor. N-am crezut - zice Apostolul -, a sti ceva intre voi, fara numai pe Iisus; caci Iisus, celui ce se

plange catre Dansul, ii este lumina mintii, frumusetate a sufletului, sanatate a trupului, veselie a inimii, ajutor intru necazuri, bucurie intru mahnire, iar iubitorului Sau, plata si rasplatare.

S-a scris candva numele cel nespus al lui Dumnezeu - dupa cum povesteste Ieronim - pe o tablita de aur, ce se purta pe capul arhierelui celui mare. Se scrie acum dumnezeiescul nume al lui Iisus cu sangele cel varsat la a Lui taiere imprejur, si se scrie nu in aur, materialnic, ci duhovnicesc, adica in inimile si in gurile robilor lui Iisus, precum s-a scris intru a Apostolului Pavel, despre care s-a zis: Vas ales Imi este acesta, ca sa poarte numele Meu.

Apoi ca o preadulce bautura, preadulcele Iisus doreste sa fie purtat numele Sau in vas; caci cu adevarat dulce este celor ce-l gusta cu dragoste, despre care se graieste in psalmi: Gustati si vedeti ca bun este Domnul. Pe acela gustandu-l proorocul, striga: Iubi-Te-voi, Doamne, virtutea mea.

Pe Acesta gustandu-l Apostolul Petru, zice: Iata, noi am lasat toate si in urma Ta am mers, caci catre cine altul sa mergem? Tu ai cuvintele vietii vesnice. Prin aceasta dulceata li s-au induleit sfintilor patimitori chinurile cele amare, incat si de cea mai amara moarte nu s-au temut, ci strigau, zicand: Cine ne va desparti pe noi de dragostea lui Dumnezeu? Necazul, primejdia sau sabia? Nici moartea, nici viata, fiindca dragostea este mai tare ca moartea.

Deci in care vas doreste sa se poarte cu adevarat acea dulceata a numelui lui Iisus? In cel de aur, ca aurul lamurit in ulceaua primejdiilor si a necazurilor, care ca si cu niste pietre scumpe se impodobeste cu ranile cele suferite pentru Iisus, strigand: Eu ranile Domnului Iisus pe corpul meu le port. Un vas ca acesta trebuie acelei dulceti.

In unul ca acesta numele lui Iisus doreste sa fie purtat. Nu in zadar Iisus, la luarea numelui Sau, varsa sange in taierea imprejur, voind aceasta, ca vasul, ce va purta numele Sau, sa se roseasca cu sange. Ca dupa ce Domnul a castigat vas ales numelui Sau pe Apostolul Pavel, indata a adaugat, zicand: Eu ii voi spune, cate i se cade lui sa patimeasca pentru numele Meu. Cauta la vasul Meu, cel sangerat si ranit. Asa se scrie numele lui Iisus, cu roseala singelui, cu durerile si chinurile celor ce pana la sange sufera, nevoindu-se impotriva pacatului.

Deci, te sarutam, cu dragoste, o, preadulce nume al lui Iisus, ne inchinam cu osardie preasfintului Tau nume, o! preadulce si intru tot indurate Iisuse, laudam numele Tau cel preamare, Mantuiitorule Iisuse, umilindu-ne fata de sangele cel varsat in taierea imprejur! Pruncule cel fara de rautate si Doamne cel desavarsit! Si ne rugam bunatatii Tale celei mari, pentru preasfint numele Tau, pentru preascump sangele Tau ce s-a varsat, si pentru Maica Ta cea fara de prihana, care fara stricaciune Te-a nascut, sa reversi asupra noastra mila Ta cea bogata, sa indulcesti inimile noastre prin Tine insuti Iisuse, sa aperi si sa ne ingradesti de pretutindeni cu numele Tau!

Insemneaza-ne si ne pecetluiește pe noi robii Tai cu acest nume, Iisuse, ca si in veacul ce are sa fie, ai Tai sa fim si cu ingerii sa slavim preacinstiul si de mare cuviinta numele Tau, Iisuse, si sa-l cantam in veci. Amin.

Drept aceea, S-a taiat imprejur, ca sa fie aratat omenirii; pentru ca de nu S-ar fi imbracat cu trupul nostru, apoi cum ar fi fost cu putinta sa se taie imprejur nalucirea, iar nu trupul, fiindca graieste Sfantul Efrem Sirul: "Daca n-a fost trup, pe cine a taiat Iosif imprejur? Cel ce a fost cu trup adevarat S-a si taiat imprejur ca un om, si cu sangele Sau S-a rosit Pruncul, ca un fiu omenesc si, durandu-L, plangea, precum se cadea firii omenesti".

Pentru aceea S-a taiat imprejur la trup, ca sa ne aduca noua duhovniceasca taiere imprejur; pentru ca, sfarsindu-se legea cea veche, care era dupa trup, a inceput cea noua, duhovniceasca. Precum omul cel vechi, trupesc, taia imprejur pe omul cel simtit, asa si cel duhovnicesc este dator a-si taia imprejur patimile cele sufletesti: iutimea, mania, zavistia, mindria, necuratia si alte pacate. Iar a opta zi S-a taiat imprejur, scriindu-ne noua cu sangele Sau viata cea viitoare, care de invatatori se socoteste a fi a opta zi.

Astfel, Stefan, facatorul canonului din aceasta zi, in cantarea a patra, zice: "Inchipuiește viața cea neincetata a veacului al optulea ce va sa fie, in care Stapanul S-a taiat imprejur". Sfantul Grigorie de Nissa graieste asa: "Cea de a opta zi s-a asezat prin lege, ca veacul al optulea, ce va sa fie prin optime, sa mi-l insemneze mie".

Se cuvine a sti si aceasta: ca taierea imprejur in Asezamantul cel vechi era randuita in chipul Botezului si al curatirii pacatului stramosesc, macar ca acela nu se curata cu totul prin taierea imprejur, pana la sangele lui Hristos cel de voie varsat pentru noi, pentru ca taierea imprejur era numai inchipuire a inainte curatirii celei adevarate, iar nu adevarata curatire, pe care a savarsit-o Domnul nostru, scotind pacatul din mijlocul lumii si pironindu-l pe Cruce. Iar in loc de taierea imprejur din legea cea veche, a legiuit Botezul darului celui nou, care este din apa si duh.

Taierea imprejur a fost atunci ca o pedeapsa pentru pacatul cel intai facut si spre semnul acesta, cum ca pruncule ce se taie imprejur este zamislit intru faradelegi, dupa cuvantul lui David: ...in pacate m-a nascut maica mea; pentru care rana ramane pe trupul pruncului.

Dar Domnul nostru era fara de pacat, desi in toate S-a asemanat noua, in afara de pacat; precum sarpele de arama facut de Moise in pustie era sarpe numai cu asemanarea, dar fara veninul sarpeului, asa si Hristos era om adevarat, dar nepartas pacatului omenesc si S-a nascut din Maica fara de prihana si fara de barbat, mai presus de fire.